

S prvega mednarodnega simpozija o učbenikih

Iskanje novega modela

Založniki in država so pri učbeniški politiki še vedno na nasprotnih bregovih, nekje vmes pa so starši – Brezplačnih učbenikov ne morejo tiskati

LJUBLJANA – Založniki in država so pri učbeniški politiki še vedno na nasprotnih bregovih, nekje vmes pa so starši, ki so kljub možnosti brezplačne izposoje učbenikov zaradi visokih cen drugih gradiv prisiljeni plačevati precej visoko ceno deklarirano brezplačne osnovne šole. Zato moramo poiskati in razviti nov model preskrbe z učbeniki – takšen, s katerim bodo zadovoljni vsi. Pravzaprav ponj ne bi bilo treba daleč, ponuja nam ga kar sosednja Avstrija, kjer učenci prejmejo učbeniške komplete v trajno last, starši pa prispevajo le desetino. To so glavni podudarki iz dosedanje razprave o učbenikih, ponovili pa so jih tudi na včerajšnjem prvem mednarodnem simpoziju na to temo pri nas.

Minister za šolstvo **Igor Lukšič** je opozoril na nujnost premisleka o vlogi učbenikov v prelomnih časih za tiskano besedo in napovedal, da bo do konca leta znan predlog novega modela. Pripravila ga bo pred počitnicami imenovana delovna skupina, v kateri so predstavniki ministrstva, zavoda za šolstvo in štirih največjih založnikov pri nas. Vodi jo direktor direktorata za vrtnice in osnovno šolstvo **Boris Černilec**, ki je na simpoziju predstavil stališče države do učbenikov. Tega izraža pet p-jev: učbeniki so preobsežni, prezahtevni, predragi, preštevilni in pretežki.

Po letu 1992, odkar se njihove cene oblikujejo svobodno, so se precej podražili. Na ministrstvu so izračunali, da je povprečna cena učbenika 16,39 evra, delovnega zvezka in drugih gradiv pa 12,37 evra. Ker zadnji dve leti država omogoča brezplačno izposajo učbenikov, se večajo stroški za delovne zvezke. Poleg tega učitelji gradiv ne izbirajo vedno po strokovnih merilih, temveč tudi pod vplivom »drugih

dejavnikov«, je dejal Černilec.

Po drugi strani je **Miha Kovač**, predsednik odbora za učbenike pri GZS – Združenju knjižnih založnikov, zatrjeval, da se učbeniki realno niso podražili, da zaradi kakovosti dobivajo mednarodne nagrade in da je število konkurenčnih učbenikov za posamezni predmet pri nas manjše kot v večini primerljivih držav. Po njegovem mnenju bi morali starši ost kritike naperiti v državo, ne pa v založnike, saj je naša država poleg Poljske edina v Evropi, ki strošek učnih gradiv v celoti prepušča staršem. »Založniki ne moremo tiskati brezplačnih učbenikov«, je poudaril. Je pa res, da bi bili lahko cenejši, če bi bil učbeniški trg ustrezno urejen. Šolski skladi z neurejenim avtorsko-pravnim statusom nižajo naklade, nenehne spremembe pa vnašajo negotovost, kar povzroča stroške, ki jih založniki vgradijo v ceno učbenika. Zato mora država preskrbo z učbeniki opredeliti kot svojo prednostno nalogo in doseči dogovor z založniki.

Rok Kvaternik, direktor naše podružnice nemške založbe **Klett**, je menil, da ocena ministrstva, da so učbeniki predragi, preobsežni itd., ni nastala na podlagi resnih analiz, ampak da se s stališčem le prilagaja javnemu mnenju. Če bi radi med »svetilniške države«, bi se morali zavedati pomena vlaganj v izobraževanje in poskrbeti, da bi učenci prejeli učbeniške komplete v trajno last. Tako pa z nižanjem vsote za učbenike – ta je s 3,5 milijona letos padla na 1,5 milijona evrov – kaže, da to ni njen namen.

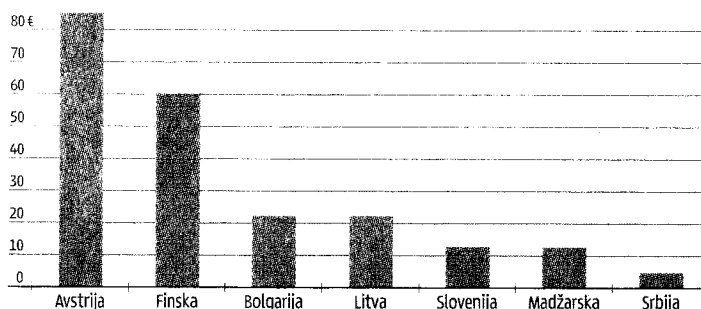
NEVENKA ŽOLNIR

Avstrijski primer za zgled

Sonja Hinteregger - Euler, vodja oddelka za učbenike na avstrijskem zveznem ministrstvu za izobraževanje, je povedala, da je njihova država lani za nakup učbenikov in drugih gradiv za vse učence od 6. do 19. leta porabila 97 milijonov evrov, pri čemer so za učence do 4. razreda namenili po 50 evrov, od 5. razreda do konca osnovne šole pa po 95.

Javni izdatki za učbenike na učenca

v letu 2009, v evrih

DELO Vir: EEPG (European Educational Publishers Group)